

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН**

**Затверджено на засіданні
Вченої ради економіко-правового
факультету
від 19.11.2020 р. протокол № 5**

**ПРОГРАМА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОС «БАКАЛАВР»**

2020-2021 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

**Освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка»
Спеціальність 051 «Економіка»
Факультет «економіко правовий»**

МАРІУПОЛЬ – 2021

Програма державної атестації випускників спеціальності 051 «Економіка» (ОПП «Міжнародна економіка») ОС «Бакалавр» (2020-2021 навчальний рік). – Маріуполь: МДУ, 2021 – 27 с.

Розробники: Чентуков Ю.І., Булатова О.В., Марена Т.В., Балабанова Н.В., Беззубченко О.А., Захарова О.В., Ніколенко Т.І., Омельченко Г.П.

У програмі державної атестації визначені структура комплексного державного екзамену з економіки та комплексного державного екзамену з міжнародної економіки, сформульовані блоки теоретичних питань та розрахункових завдань державних іспитів, визначено критерії оцінювання відповідей студентів під час державної атестації та надана рекомендована література для підготовки до складання державних екзаменів зі спеціальності 051 «Економіка» (ОПП «Міжнародна економіка») ОС «Бакалавр» денної та заочної форм навчання.

Затверджено на засіданні
кафедри економіки та міжнародних
економічних відносин
протокол № 7 від 17.11.2020 р.

Завідувач кафедри _____ Ю.І. Чентуков

© Чентуков Ю.І., Булатова О.В.,
Марена Т.В., Балабанова Н.В.,
Беззубченко О.А., Захарова О.В.,
Ніколенко Т.І., Омельченко Г.П., 2021 рік
© МДУ, 2021 рік

ЗМІСТ

1.	Загальна частина.....	4
2.	Комплексний державний екзамен з економіки	6
	2.1. Теоретичний блок	6
	2.2. Розрахункові завдання.....	9
3.	Комплексний державний екзамен з міжнародної економіки	16
	3.1. Теоретичний блок.....	16
	3.2. Розрахункові завдання.....	18
4.	Критерії оцінювання.....	22
5.	Список рекомендованої літератури.....	23

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Державна атестація випускників-бакалаврів зі спеціальності 051 «Економіка» (ОПП «Міжнародна економіка») включає:

- комплексний державний екзамен з економіки
- комплексний державний екзамен з міжнародної економіки
- державний екзамен з іноземної мови.

Протягом навчання здобувачі вищої освіти повинні здобути наступні компетентності:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (Інтегральна компетентність)

Здатність діяти громадянськи свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя.

Здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел.

Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово.

Здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку.

Здатність приймати обґрунтовані рішення, у тому числі у професійній діяльності.

Здатність орієнтуватися у правовому середовищі, користуватися правами і свободами людини і громадянина, оцінювати правові механізми забезпечення господарської діяльності.

Здатність здійснювати планування торговельної діяльності, у т.ч. міжнародної.

Здатність обґрунтовувати перспективні напрями розвитку торговельної діяльності, у т.ч. міжнародної (КП-2).

Здатність планувати діяльність з обліку та аудиту економічної діяльності.

Вміння організовувати взаємодію підприємства із зовнішнім середовищем.

Здатність організовувати процеси управління економічною діяльністю, у т.ч. міжнародною.

Вміння організовувати експорт/імпорт товарів (послуг), міжнародну інвестиційну діяльність та фінансово-розрахункові операції, міжнародне науково-технічне співробітництво, обліково-економічну роботу.

Здатність здійснювати контроль за всіма видами та напрямками економічної діяльності, у т.ч. міжнародної.

Вміння здійснювати аналіз ефективності економічної діяльності, у т.ч. міжнародної.

Здатність здійснювати контроль за виконанням управлінських рішень і аналіз їх ефективності (КП-9).

Здатність аналізувати результати внутрішнього та зовнішнього аудиту.

Здатність розробляти ефективні системи мотивації праці.

Здатність збирати, систематизувати, нагромаджувати та аналізувати первинну інформацію щодо діяльності підприємства та його структурних підрозділів.

Комплексний державний екзамен з економіки включає завдання з дисциплін:

- Основи економічної теорії;
- Макроекономіка;
- Мікроекономіка;
- Історія економіки та економічної думки.

Комплексний державний екзамен з економіки проводиться з метою перевірки рівня теоретичних знань та практичних навиків студентів - випускників спеціальності 051 «Економіка» (ОПП «Міжнародна економіка») після вивчення теоретичних курсів фахових дисциплін:

- Міжнародні економічні відносини;
- Зовнішньоекономічна діяльність;
- Міжнародні фінанси;
- Міжнародний маркетинг.

Перевірка якості знань проводиться після проходження студентами трьох видів виробничої практики: ознайомлювальної, економічної та зовнішньоекономічної, передбачених навчальним планом підготовки бакалаврів.

Завдання, складені у відповідності з програмами фахових дисциплін, містять у собі два блока завдань:

перший блок – теоретичне завдання (три теоретичні питання);

другий блок – розрахункове завдання.

Усього один пакет завдань для проведення державних іспитів містить 20 варіантів.

Час виконання завдань – 40 хвилин. Передбачається користування обчислювальною технікою.

2. КОМПЛЕКСНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКЗАМЕН З ЕКОНОМІКИ

2.1. ТЕОРЕТИЧНИЙ БЛОК

Питання до курсу «Основи економічної теорії»

1. Виникнення економічної теорії. Об'єкт економічної теорії і її предмет. Методи економічної теорії. Економічні закони.
2. Продуктивні сили суспільства. Виробничі відносини, їх суть, система і структура. Суспільно-економічна формація і її складові. Типи економічних систем.
3. Економічні потреби, їх суть і структура. Основні фактори виробництва.
4. Загальні форми суспільного виробництва. Натуральне і товарне виробництво. Просте товарне виробництво. Розширена форма товарного виробництва, її основні риси і механізм виникнення.
5. Товар і його властивості. Теорії вартості.
6. Гроші і їх основні риси. Еволюція грошей і їх функції. Грошовий обіг і його закони. Інфляція, її суть і причини.
7. Суть підприємництва і умови його існування. Підприємництво в системі товарного виробництва.
8. Суспільне відтворення: суть і основні риси. Економічне зростання і його типи.
9. Капітал як економічна категорія товарного виробництва. Накопичення капіталу, його суть. Фактори накопичення капіталу.
10. Робоча сила, її вартість. Заробітна плата - категорія розвиненого товарного виробництва.
11. Форми і системи заробітної плати. Функції заробітної плати. Сучасна структура заробітної плати.
12. Витрати виробництва, їх суть і види. Прибуток і його суть. Норма прибутку.
13. Кредит як форма рушення позикового капіталу.
14. Ринкові відносини, їх суб'єкти і об'єкти. Структура ринку.
15. Інфраструктура ринку, її елементи і функції.
16. Закони попиту і пропозиції. Ринкова рівновага.
17. Конкуренція: сутність, функції і види конкуренції. Методи конкурентної боротьби.
18. Монополія в ринковій економіці. Антимонопольна політика держави.
19. Зміст макроекономічних зв'язків в національній економіці. Система національних рахунків. Валовий національний продукт. Методи обчислення валового національного продукту.
20. Порушення макроекономічної рівноваги. Економічний цикл. Види циклів і їх матеріальна основа.
21. Диференціація доходів в суспільстві. Необхідність перерозподілу національного прибутку і доходів населення.
22. Об'єктивна необхідність державного регулювання суспільного відтворення. Сучасні форми і методи державного регулювання.
23. Фінанси, їх суть і функції. Структура фінансової системи. Державний бюджет.
24. Кредитна система і механізм її дії. Центральні і комерційні банки. Функції кредитної системи. Цілі і методи кредитної політики держави.
25. Зайнятість населення. Безробіття: суть, причини, види. Соціальна політика держави: зміст, задачі.
26. Соціально-економічна суть системи сучасного світового господарства.
27. Специфіка міжнародних економічних відносин і їх основні форми.
28. Основні глобальні проблеми і їх класифікація. Суть глобальних проблем людства. Міжнародна співпраця в розв'язанні глобальних проблем.

Питання до курсу «Історія економіки та економічної думки»

1. Суть меркантилізму, етапи його розвитку.
2. Загальна характеристика класичної політичної економії. Етапи розвитку класичної політичної економії.
3. Економічні вчення Уільяма Петті.
4. Теорія П'єра Буагильбера.
5. Фізіократи. Вчення Ф. Кене.
6. Економічні переконання А. Тюрго.

7. Закон народонаселення П. Мальтуса. Теорія оптимальної чисельності населення та прожиткового мінімуму заробітної плати.
8. Ж.-Б. Сей як основоположник теорії «трьох чинників виробництва». Закон ринків Ж.-Б. Сея.
9. Економічні погляди Ж.Сисмонді.
10. Економічна концепція Прудона.
11. Економічні вчення утопічного соціалізму (А. Сен-Симон, Ш. Фурье. Р. Оуен).
12. Історична школа (Ф.Ліст, В. Рошер, В. Зомбарт, М. Вебер). Нова історична школа (Г.Шмоллер, Л.Брентано, К.Бюхер).
13. Виникнення маржиналізму (А. Курно, М. Госсен, І. Тюнен). Етапи розвитку маржиналізму. Австрійська школа (К. Менгер, Е.Бем-Баверк, Ф. Візер). Шведська школа маржиналізму (К.Виксель, Г.Кассель).
14. Формування неокласичної економічної теорії: Кембріджська школа (А. Маршалл); Американська школа (Д. Кларк).
15. Соціально-інституціональний напрям економічної теорії (Т. Веблен, У. Мітчелл, Д. Коммонс).
16. Теорії індустріального суспільства (Д. Белл, Д. Гелбрейт).
17. Умови виникнення кейнсіанства. Теоретична система кейнсіанства.
18. Розвиток неокейнсіанства (А.Хансен, С. Харріс, Ф.Перру).
19. Розвиток посткейнсіанства (Д.Робінсон).
20. Теоретичні основи неолібералізму (В. Ойкен, Л.Ерхард)
21. Неокласичний економічний аналіз (П. Самуельсон).
22. Сутність та історичні етапи виникнення та розвитку інституціоналізму.

Питання до курсу «Макроекономіка»

1. Предмет макроекономіки, взаємозв'язок з мікроекономікою.
2. Система національних розрахунків, принципи її побудови.
3. Структура ВВП як сукупної величини: обсягу виробництва, доходів та витрат.
4. ВВП та інші показники сукупних обсягу виробництва та доходу.
5. Безробіття: суть, показники, типи.
6. Інфляція: суть, показники, типи.
7. Взаємозв'язок інфляції та безробіття.
8. Природний рівень (норма) безробіття та природний обсяг ВВП.
9. Крива сукупного попиту. Чинники, які визначають зсув кривої сукупного попиту.
10. Довгострокова і короткострокова крива сукупної пропозиції.
11. Функції державного бюджету, джерела доходів держбюджету. Крива Лаффера.
12. Бюджетний дефіцит та способи його фінансування. Інфляційні наслідки дефіциту бюджету.
13. Бюджетна та податкова системи України. Проблеми державного боргу і бюджетної політики в Україні.
14. Центральний банк і його функції. Інструменти грошової політики Центрального банку.
15. Грошовий мультиплікатор.
16. Пропозиція та попит на гроші.
17. Різні точки зору на макроекономічну політику (класична теорія, кейнсіанство і монетаризм).
18. Порівняльні переваги і спеціалізація як основа міжнародної торгівлі.
19. Валютний ринок і ринковий обмінний курс.
20. Моделі економічного зростання.
21. Вплив макроекономічної політики на динаміку рівноважного реального валютного курсу.

Питання до курсу «Мікроекономіка»

1. Методологія мікроекономіки: теорії і моделі.
2. Мікросистема та її основні характеристики.
3. Попит. Закон попиту. Цінові і нецінові детермінанти попиту.
4. Пропозиція. Закон пропозиції. Цінові і нецінові детермінанти пропозиції.
5. Стійкість і нестійкість рівноваги. Павутинообразна модель.

6. Еластичність: поняття, коефіцієнт, види, форми.
7. Криві байдужості. Гранична норма заміщення.
8. Бюджетні обмеження. Споживчий вибір.
9. Виробнича функція. Чинники виробництва. Максимізація випуску.
10. Крива виробничої байдужості- ізокванта. Карта ізоквант.
11. Витрати виробництва та їх класифікація.
12. Досконала конкуренція: загальна економічна характеристика.
13. Чиста монополія: загальна економічна характеристика, визначення обсягу виробництва і ціни.
14. Монополістична конкуренція: загальна економічна характеристика, визначення обсягу виробництва і ціни.
15. Олігополія: загальна економічна характеристика.
16. Ціноутворення в умовах олігополії.
17. Попит і пропозиція труда. Визначення середнього рівня заробітної плати.
18. Ринок капіталу. Позиковий процент.
19. Ринок землі. Економічна рента.
20. Загальна рівновага і економічний добробут.

2.2. РОЗРАХУНКОВІ ЗАВДАННЯ

1. Розрахуйте величину ВВП, ЧНП, обсяг споживання, обсяг валових і чистих інвестицій виходячи з наступних даних:

Національне виробництво представлено 2-ма товарами: “Х”-споживчий товар, “У”- засіб виробництва.

У поточному році вироблено 1000 одиниць “Х” (ціна за одиницю - 4 франка) і 40 одиниць “У” (ціна за одиницю - 20 франків). До кінця року 10 використаних машин повинні бути замінені новими.

2. Розрахуйте величину валових і чистих інвестицій, обсяг імпорту, ЧНП.

Вихідні дані:

	(млн. грн.)
ВВП	5000
Споживчі витрати	3200
Державні витрати	900
Чистий експорт	80
Експорт	350
Сума амортизації	150

3. За даними, наведеними в таблиці, розрахуйте обсяг ВВП за потоком доходів.

№	Рахунок	Млрд. грн.
1.	Трансфертні платежі населенню	23
2.	Споживчі витрати	260
3.	Процент за кредит	12
4.	Валові приватні інвестиції	55
5.	Заробітна плата	218
6.	Прибуток корпорацій	113
7.	Непрямі податки, неподаткові зобов'язання і трансфертні платежі, що сплачуються приватними підприємцями	22
8.	Рентні платежі	20
9.	Податки на прибуток корпорацій	50
10.	Чистий експорт товарів і послуг	9
11.	Державна закупівля товарів і послуг	90
12.	Чисті приватні інвестиції	45
13.	Доходи від власності	21
14.	Чисті субсидії державним підприємствам	2

4. За даними, наведеними в таблиці, розрахуйте обсяг ВВП за потоком витрат.

№	Рахунок	Млрд. грн.
1.	Трансфертні платежі населенню	23
2.	Споживчі витрати	260
3.	Процент за кредит	12
4.	Валові приватні інвестиції	55
5.	Заробітна плата	218
6.	Прибуток корпорацій	113
7.	Непрямі податки, неподаткові зобов'язання і трансфертні платежі, що сплачуються приватними підприємцями	22
8.	Рентні платежі	20
9.	Податки на прибуток корпорацій	50
10.	Чистий експорт товарів і послуг	9
11.	Державна закупівля товарів і послуг	90
12.	Чисті приватні інвестиції	45
13.	Доходи від власності	21
14.	Чисті субсидії державним підприємствам	2

5. ВВП дорівнює 414 млрд. грн. За даними, наведеними в таблиці, розрахуйте обсяг ЧНП і НД.

№	Рахунок	Млрд. грн.
1.	Трансфертні платежі населенню	23
2.	Споживчі витрати	260
3.	Процент за кредит	12
4.	Валові приватні інвестиції	55
5.	Заробітна плата	218
6.	Прибуток корпорацій	113
7.	Непрямі податки, неподаткові зобов'язання і трансфертні платежі, що сплачуються приватними підприємцями	22
8.	Рентні платежі	20
9.	Податки на прибуток корпорацій	50
10.	Чистий експорт товарів і послуг	9
11.	Державна закупівля товарів і послуг	90
12.	Чисті приватні інвестиції	45
13.	Прибутки від власності	21
14.	Чисті субсидії державним підприємствам	2

6. Розрахуйте обсяг чистого експорту, чистих приватних інвестицій і обсяг винагороди за труд найманим працівникам. Вихідні дані:

№	Рахунок	Млрд. грн.
1.	Державні закупівлі товарів і послуг	577

2.	Рента	33
3.	Непрямі податки, що сплачуються приватними підприємцями	255
4.	Додаткові виплати до зарплати	280
5.	Валові приватні інвестиції	437
6.	Податки на прибутки корпорацій	88
7.	Трансфертні платежі	320
8.	Проценти за капітал	201
9.	Доходи індивідуальних власників	132
10.	Споживчі витрати	1810
11.	Імпорт	338
12.	Внески на соцстрах	148
13.	Нерозподілений прибуток	55
14.	Податки на особисті доходи	372
15.	Експорт	367
16.	Дивіденди	60
17.	Амортизація	307
18.	Зарплата	1442

7. На основі даних, наведених нижче, визначте величину M1, M2 і M3.

(млн. грн.)

Готівка	270
Невеликі строкові внески	2000
Великі строкові внески	700
Чекові внески	500
Безчекові ощадні внески	400

8. Розрахуйте показники і заповніть таблицю:

Норма резервів, %	Грошовий Мультиплікатор	Максимальний обсяг збільшення позик	
		окремим банком	банківською системою
12,5			
20			
25			
33,33			

9. На основі даних, наведених у таблиці, визначити наступні величини: реальний обсяг ВВП у розрахунку на душу населення, оптимальну чисельність населення у даній країні, приріст ВВП (у %) у четвертому році порівняно з третім роком, приріст ВВП (у %) у розрахунку на душу населення в сьомому році порівняно з шостим роком.

Рік	Населення (млн.чол.)	Реальний обсяг ВВП (млрд. дол.)	Реальний обсяг ВВП на душу населення (дол.)
1	30	9	
2	60	24	

3	90	45	
4	120	66	
5	150	90	
6	180	99	
7	210	105	

10. У таблиці наведені дані про трудові ресурси і зайнятість населення в першому і п'ятому році розглядаємого періоду (у тис. чол.).

	Перший рік	П'ятий рік
Робоча сила	84889	95453
Зайняті	80796	87524
Безробітні	-	-
Рівень безробіття	-	-

Розрахувати чисельність безробітних і рівень безробіття у першому і п'ятому році розглядаємого періоду.

11. Є наступна інформація:

(млн. чол.)

Чисельність зайнятих 90

Чисельність безробітних 10

Розрахуйте рівень безробіття.

Через місяць з 90 млн. чол., що мали роботу, були звільнені 0,5 млн. чол.; 1 млн. чол. з числа офіційно зареєстрованих безробітних припинили пошук роботи.

Визначити, які тепер: чисельність зайнятих, безробітних і рівень безробіття.

12. Банківські депозити зросли на 20 млн. грн. Норма резервування на цей момент становила 20%. Яке можливе збільшення пропозиції грошей?

13. Нижче наведені зовнішньоекономічні операції між країною А та іншими країнами:

(млн. дол.)

Купівля резидентами країни А цінних паперів іноземних фірм 50

Імпорт товарів й послуг в країну А 100

Експорт товарів й послуг з країни А 120

Грошові перекази з інших країн в країну А 30

Продаж цінних паперів фірм країни А іноземцям 60

Імпорт золота в країну А 60

Скласти платіжний баланс країни А.

14. Фактичний обсяг ВВП дорівнює 16 млрд. дол. Сума податків складає 10% від величини ВВП. Державні видатки на товари й послуги дорівнюють 1,8 млрд. дол. Визначити, чи зводиться державний бюджет з дефіцитом або надлишком і встановити його розміри.

15. Банк має депозити від клієнтів на суму 250 млн. грн. і сплачує їм 10% річних. Одночасно він надав позик на суму 200 млн. грн. терміном на один рік зі ставкою 15%. Визначити річний прибуток банку?

16. Попит і пропозиція на обіди в студентській столовій описуються рівняннями:

$$Q = 2400 - 100P,$$

$$Q = 1000 + 250P,$$

де Q - кількість обідів в день;

P - ціна обіду (в доларах).

Обчисліть рівноважну ціну і кількість проданих обідів за такою ціною. Піклуючись про студентів, адміністрація встановила ціну в 3 долари за обід. Охарактеризуйте наслідки такого рішення.

17. У таблиці представлені дані про обсяги пропозиції на ринку товару X. Розрахуйте коефіцієнти цінової еластичності пропозиції і заповніть таблицю. Що ви можете сказати з приводу знаку величини коефіцієнта цінової еластичності пропозиції?

Коефіцієнти цінової еластичності пропозиції	Обсяг пропозиції (од.)	Ціна (дол.)
	0	2
	2	4
	4	6
	6	8
	8	10
	10	12
	12	14
	14	16

18. Гранична корисність масла для француза залежить від його кількості:

$$MU_M = 40 - 5Q_M, \text{ де}$$

Q_M - кількість масла, в кг;

MU_M - гранична корисність масла.

Гранична корисність хліба рівна:

$$MU_X = 20 - 3Q_X, \text{ де}$$

Q_X - кількість батонів хліба;

MU_X - гранична корисність хліба.

Ціна кілограма масла рівна 5 франкам, ціна батона хліба - 1 франку. Загальний дохід споживача становить 20 франків у тиждень. Яку кількість хліба і масла споживає француз?

19. У таблиці наведені дані про індивідуальний попит трьох споживачів на ринку.

Ціна в грн. за од. P	Обсяг попиту першого споживача у шт. Q1	Обсяг попиту другого споживача у шт. Q2	Обсяг попиту третього споживача у шт. Q3
10	2	0	0
9	5	1	0
8	8	5	0
7	12	10	5
6	16	14	12
5	21	18	14
4	27	22	12
3	35	25	11
2	45	27	14
1	60	29	16

Визначити ринковий попит. Побудувати графічно функції індивідуальною попиту кожного споживача і функцію ринкового попиту.

20. Економіка має наступні данні:

$$Y = C + I + G + X_n$$

$$C = 100 + 0.9Y_d$$

$$I = 200 - 500R$$

$$X_n = 100 - 0.12Y - 500R$$

$$M = (0.8Y - 2000R) \cdot P$$

$$G = 200$$

$$t = 0.2$$

$$M_s = 800$$

$$P = 1$$

Розрахуйте рівні споживчих витрат, інвестицій та чистого експорту.

21. У короткостроковому періоді фірма може варіювати використання трудових ресурсів, але не може вплинути на величину використовуваного капіталу. Таблиця показує, як змінюється випуск продукції внаслідок зміни обсягів труда, що застосовується.

Затрати труда (чол./тижд.)	Обсяг продукту (од./тижд.)	MP_l	AP_l
0	0	-	-
1	35	-	-
2	80	-	-
3	122	-	-
4	156	-	-
5	177	-	-
6	180	-	-

Визначте граничний продукт труда (MP_l) і середній продукт труда (AP_l).

22. Фірма платить 200 грн. в день за оренду обладнання і 100 грн. заробітної плати. При цьому вона використовує таку кількість труда і капіталу, що їх граничні продукти відповідно рівні 0,5 і 1. Чи використовує фірма оптимальне поєднання чинників виробництва з точки зору максимізації прибутку.

23. Визначити коефіцієнт перехресної еластичності попиту за ціною, якщо відомо, що за ціною товару «X» 4000 грн., обсяг попиту на товар «Y» 10000 шт., а за ціною товару «X» 5000 грн., обсяг попиту на товар «Y» 8000 шт.

24. Визначити коефіцієнт еластичності попиту за доходом, якщо відомо, що при доході 40000 дол. у рік, обсяг попиту на даний товар 200 одиниць, а при доході 50000 дол. 180 одиниць. Пояснити отриманий результат.

25. Знайдіть величини граничного продукту труда при умовах, заданих таблицею. Намалюйте графік залежності граничного продукту від витрат робочого часу. Визначте з його допомогою, при якій тривалості робочого дня труд буде використовуватися з максимальною ефективністю.

Затрати робочого часу	0	1	2	3	4	5	6	7
Сукупний продукт граничний продукт	0	1	3,5	8,5	15	19	21	22,5

26. Допустимо споживач має дохід 200 грн. у місяць і весь він повинен бути витрачений на купівлю двох товарів: товару “X” ціною 4 грн. за одиницю і товару “Y” ціною 5 грн. за одиницю. Намалювати бюджетну лінію. Як розташується бюджетна лінія, якщо дохід споживача зросте до 240 грн. у місяць? Як розташується бюджетна лінія при доході 200 грн. у місяць, але при зниженні ціни товару “X” до 2 грн.

27. Фірма планує випустити підручник «Economics». Середні витрати на виробництво книги становлять 4 дол. + 4000 дол./Q, де Q - кількість підручників, випущених за рік. Ціна книги, що планується 8 дол. Який повинен бути річний тираж підручника, відповідний точці беззбитковості?

28. Визначте грошову виручку, тип і коефіцієнт еластичності попиту, заповнивши таблицю.

Показник	Куртки		Автомобілі		Магнітофони	
	Ціна од. товару, грош. од.					
	40 тис.	30 тис.	50 млн.	5 млн.	500 тис.	300 тис.
Кількість продаж, штук	10	12	1	3	3	4
Виручка, грош. од.						
Тип еластичності попиту						
Коефіцієнт еластичності						

29. У таблиці наведені дані про загальні витрати фірми в довгостроковому періоді.

Обсяг виробництва (шт. в тижд.)	Витрати (дол.)		
	загальні	середні	граничні
0	0	-	-
1	32	-	-
2	48	-	-
3	82	-	-
4	140	-	-
5	228	-	-
6	352	-	-

Визначте величину довгострокових середніх витрат і довгострокових граничних витрат.

30. Економіка має наступні данні:

$$Y = C + I + G + X_n$$

$$C = 400 + 0.9 Y_d$$

$$I = 200 + 0.25 Y$$

$$X_n = 200 - 0.1 Y$$

$$G = 200$$

$$T = 0.333$$

Знайдіть рівноважний рівень прибутку та розмір мультиплікатора автономних витрат.

3. КОМПЛЕКСНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКЗАМЕН З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

3.1. ТЕОРЕТИЧНИЙ БЛОК

Питання до курсу «Міжнародні економічні відносини»

1. Сутність міжнародних економічних відносин. Об'єкт і головні суб'єкти міжнародних економічних відносин. Особливості розвитку сучасних міжнародних економічних відносин.
2. Регулювання міжнародних економічних відносин на національному, міжнародному і наднаціональному рівнях.
3. Світове господарство як полісистемне утворення.
4. Міжнародний поділ праці й еволюція теорій міжнародних економічних відносин.
5. Види міжнародної торгівлі. Торгівля товарами й послугами. Ціноутворення у міжнародній торгівлі.
6. Тарифне і нетарифне регулювання міжнародних торгово-економічних відносин. ГАТТ/СОТ.
7. Сутність і основні види міжнародної міграції робочої сили. Регулювання міжнародних міграційних процесів.
8. Сутність, мотивація і форми міжнародного руху капіталу. Україна у процесах міжнародного руху капіталу.
9. Світовий ринок технологій. Об'єкти та суб'єкти світового ринку технологій. Міжнародна передача технологій.
10. Міжнародний кредит і його основні різновиди.
11. Світовий фінансовий ринок, його структура і тенденції розвитку.
12. Проблема зовнішньої заборгованості, шляхи і механізми її вирішення.
13. Національні, міжнародні й світові валютні системи. Еволюція світової валютної системи.
14. Типи і види міжнародних розрахунків.
15. Платіжний баланс, його структура і методологія складання.
16. Сутність міжнародної інтеграції. Фактори міжнародної економічної інтеграції.
17. Європейські інтеграційні процеси. Європейський Союз.
18. Інтеграційні пріоритети України. Внутрішньоекономічні фактори інтеграції.
19. Глобалізація економічного розвитку.
20. Формування в Україні системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
21. Сутність і мотивація міжнародного бізнесу.
22. Суб'єкти міжнародного бізнесу. Транснаціональні корпорації.

Питання до курсу «Зовнішньоекономічна діяльність»

1. Зовнішньоекономічна діяльність в системі категорій міжнародної економіки.
2. Класифікація суб'єктів та видів зовнішньоекономічної діяльності.
3. Основи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
4. Суть та особливості зовнішньоекономічної політики країни.
5. Систематизація методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
6. Показники функціонування зовнішньоекономічної системи країни.
7. Посередницька діяльність при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.
8. Організація зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві

Питання до курсу «Міжнародні фінанси»

1. Міжнародні фінансові відносини та їх розвиток. Структура світового фінансового ринку.
2. Види та форми міжнародних фінансових потоків. Світові фінансові центри.
3. Управління зовнішнім боргом країни. Методи реструктуризації зовнішньої заборгованості.
4. Роль Паризького та Лондонського клубів у реструктуризації зовнішнього боргу.
5. Валютний ринок: функції, види, структура. Особливості сучасних валютних ринків.
6. Функції, види та режими валютних курсів. Чинники формування валютного курсу.

7. Поточні та термінові валютні операції.
8. Валютна політика держави та її форми. Особливості валютної політики в Україні.
9. Міжнародні розрахунки в системі міжнародних фінансів.
10. Міжнародний ринок цінних паперів, його професіонали та учасники.
11. Сутність євровалюти та євrorинку. Етапи розвитку євровалютного ринку.
12. Інструменти євrorинку. Порядок випуску єврооблігацій.
13. Світовий ринок дорогоцінних металів. Специфіка формування попиту та пропозиції на міжнародному ринку дорогоцінних металів.
14. Джерела фінансування ТНК. Глобальне управління грошовими потоками міжнародної фірми.
15. Необхідність та передумови впровадження міжнародних податків. Міжнародне оподаткування фінансових операцій.

Питання до курсу «Міжнародний маркетинг»

1. Причини виникнення та сутність міжнародного маркетингу, суб'єкти міжнародного маркетингу.
2. Класифікація та сутність цілей міжнародного маркетингу.
3. Типи міжнародного маркетингу.
4. Концепції та принципи міжнародного маркетингу.
5. Загальна характеристика середовища міжнародного маркетингу.
6. Фактори міжнародного маркетингу, що контролюються: інструментарій маркетингу, виробничі фактори та фактори міжнародного маркетингу, що не контролюються.
7. Загальна характеристика та складові соціально-культурного середовища міжнародного маркетингу.
8. Вплив соціально-культурного середовища на міжнародну маркетингову діяльність.
9. Загальна характеристика політико-правового середовища міжнародного маркетингу.
10. діяльності.
11. Політико-правове середовище міжнародного маркетингу.
12. Форми проведення міжнародних маркетингових досліджень.
13. Підходи до вибору зарубіжних ринків. (Суб'єктивний підхід, Дискретний підхід, Комплексний підхід)
14. Типи міжнародного маркетингу, які фірма може використовувати при виході на зарубіжні ринки.
15. Сутність, цілі та умови міжнародної сегментації.
16. Класифікація міжнародних маркетингових стратегій.
17. Міжнародні товарні стратегії.
18. Маркетингові характеристики товарної політики на міжнародних ринках.
19. Міжнародні канали розподілу.
20. Маркетингові засоби комунікації.
21. Міжнародні засоби розповсюдження реклами.
22. Цінові стратегії на міжнародних ринках.

3.2. РОЗРАХУНКОВІ ЗАВДАННЯ

1. Українське підприємство закупило в німецького підприємства партію тютюнових виробів (10000 штук) на суму 5 тис. дол. США. На цей товар встановлено ставки адвалерного ввізного мита (повна – 30, пільгова – 20, преференційна – 10), ставка акцизного збору встановлена в розмірі 2 євро за 100 штук.

Розмір ставки митного збору становить 0,2% митної вартості товару, але не більше еквіваленту 1000 дол. США. Курс НБУ на момент оформлення становить 1 дол. США = 26,5 грн., 1 євро = 31,3 грн.

1. Які обов'язкові платежі сплачуватимуться при імпорті в Україну?
2. Розрахуйте розміри цих платежів.

2. Світова ціна на американську пшеницю складає 120 дол. США за 1 т. Уряд країни розглядає питання про введення специфічного імпортного тарифу 20 дол. США за 1 т для поповнення державного бюджету. Внутрішнє річне виробництво пшениці 100 млн.т, споживання – 140 млн. т, імпорт – 40 млн.т. По оцінках скорочення попиту даної країни на пшеницю призведе до зниження її світової ціни на 5 дол. США за тону. Внутрішнє виробництво збільшиться до 110 млн. т, споживання скоротиться до 120 млн.т, а імпорт – до 10 млн.т. Країна є великою щодо імпорту пшениці.

Розрахувати розмір доходів бюджету від введення імпортного тарифу і зростання прибутків місцевих виробників.

3. Світова ціна на цукор з країн Карибського басейну становить 250 дол. США за тону. Мито на імпорт цукру до Білорусі – 20%. Якби імпорт цукру не обкладався митом, його річне виробництво склало б 2 млн. т, споживання – 3 млн., імпорт – 1 млн. т.

Після обкладання імпорту митом річне виробництво збільшилося до 2,4 млн.т, споживання скоротилося од 2,8 млн. т, імпорт скоротився до 0,4 млн. т.

Білорусь мала країна щодо споживання цукру.

Розрахувати:

1. Виграш білоруських споживачів від зняття мита
2. Втрати бюджету від зняття мита

4. З Німеччини на адресу української фірми ТОВ "Юніт" надійшов вантаж – взуття на підшві за натуральної шкіри – 2000 пар. Ціна за одиницю товару складає 40 євро. Умови поставки EXW (Німеччина, склад постачальника).

Ввізне мито складає 10% (повна ставка), 5% (пільгова ставка), 3% (преференційна ставка), але не менше 1,5 євро за одиницю. Виклик інспектора митниці в робочий час для огляду вантажу – 1 година.

Вартість транспортування вантажу від Німеччини до України (Київ, склад покупця) складає 1200 євро, в т.ч. територією України 30% від загальної вартості.

Вартість страхових, експедиторських, агентських послуг від Німеччини до України (Київ, склад покупця) складає 500 євро, в т.ч. територією Німеччини 40%.

Курс євро на дату оформлення вантажної митної декларації складає 30 грн/євро, курс долара США - 26,30 грн./дол. США.

Нарахувати обов'язкові митні платежі при імпорті.

5. Ставка імпортного мита на комп'ютери становить 15%, на материнські плати до комп'ютерів – 10%. Розрахувати ефективний рівень митного захисту якщо:

1. Вартість материнської плати становить 25% вартості комп'ютера;
2. 40% вартості комп'ютера;
3. 55% вартості комп'ютера.

6. На митну територію України на адресу ПП Л.Д.Іванова з Польщі надійшов вантаж – ковбаси – 20000 кг. Митна вартість товару складає 50000,00 грн. Ставка мита – 30%, але не більше 1,2 євро за 1 кг. Курс євро на момент подання ВМД становить 31,2 грн. за 1 євро. Нарахувати обов'язкові митні платежі.

7. З Польщі на адресу української фірми ТОВ “Укртов” надійшов вантаж – партія (50000 кг) печива із вмістом какао 30%. Ціна за одиницю товару складає 5 євро/кг. Умови поставки СРТ-Харків (склад покупця).

Ввізне мито складає 15% (повна ставка), 10% (пільгова ставка), 5% (преференційна ставка), але не менше 0,5 євро за кг.

Вартість транспортування вантажу від Польщі до України (Харків, склад покупця) складає 1000 євро, в т.ч. територією України 50% від загальної вартості.

Вартість страхових, експедиторських, агентських послуг від Польщі до України (Харків, склад покупця) складає 400 євро, в т.ч. територією Польщі 40%.

Курс євро на дату оформлення вантажної митної декларації складає 30 грн/євро.

Нарахувати обов'язкові митні платежі при імпорті.

8. Розрахувати оптимальний розмір експортної партії запчастин, використовуючи дані по контракту:

Експортна ціна – 240 дол. США за один комплект;

Собівартість виробництва одного комплекту – 280 грн.;

Офіційний курс долара на дату укладення контракту – 25,05

Офіційний курс долара на дату надходження платежу – 25,50

Капіталовкладення на організацію виробництва запчастин – 300 тис. дол. США;

Витрати на експорт одного комплекту – 12,52 грн.

Коефіцієнт ефективності капіталовкладень – 1,6.

9. Визначити показники ефекту та ефективності експорту та величину збитків (прибутків) від зміни валютного курсу по експортному контракту.

Експортна ціна, дол./т – 450,0

Кількість, т – 30

Закупівельна ціна, грн./т – 780,0

Офіційний курс на дату укладання контракту – 26,50

Офіційний курс долара на дату надходження платежу – 27,50

Витрати на експорт, грн. – 1800,0

Витрати на 1 т експорту, грн. – 60,00

10. Розрахувати оптимальний розмір експортної партії мікросхем, використовуючи дані по контракту:

Експортна ціна – 550 дол. США за один комплект;

Собівартість виробництва одного комплекту – 1300 грн.;

Офіційний курс долара на дату укладення контракту – 10,50;

Офіційний курс долара на дату надходження платежу – 13,50;

Капіталовкладення на організацію виробництва мікросхем – 610 тис. дол. США;

Коефіцієнт ефективності капіталовкладень – 1,5;

Витрати на експорт одного комплекту – 16,35 грн.

11. Визначити показники ефекту та ефективності експорту та величину збитків (прибутків) від зміни валютного курсу по експортному контракту.

Експортна ціна, дол./т – 230,0;

Кількість, т – 65;

Закупівельна ціна, грн./т – 150,0;

Офіційний курс на дату укладання контракту – 20,50;

Офіційний курс долара на дату надходження платежу – 22,50;

Витрати на експорт, грн. – 3575,0;

Витрати на 1 т експорту, грн. – 55,00.

12. Розрахувати ціну ліцензії на виробництво нової продукції, якщо термін її дії складає 5 років.

<i>Роки</i>	<i>Обсяг випуску продукції, шт.</i>	<i>Ціна за одиницю продукції, грн.</i>	<i>Ставка роялті, %</i>
1	1500	100	7,0
2	5000	90	7,0
3	6000	75	7,0
4	6500	60	6,5
5	5500	50	6,0

13. Визначити розмір паушального платежу, якщо ставка роялті складає 6%.

<i>Роки</i>	<i>Річна вартість чистих продаж, грн.</i>	<i>Ставка дисконту, %</i>
1	120000	1,5
2	150000	5,5
3	190000	7,0
4	210000	6,5
5	195000	6,0
6	190000	4,5
7	170000	2,5

14. Визначити розмір паушального платежу, якщо ставка роялті складає 7,5%.

<i>Роки</i>	<i>Річна вартість чистих продаж, дол. США</i>	<i>Ставка дисконту, %</i>
1	1550000	2,5
2	1753000	7,0
3	1857000	8,5
4	2057000	7,5

15. Розрахувати ціну ліцензії на виробництво нової продукції, якщо термін її дії складає 7 років.

<i>Роки</i>	<i>Обсяг випуску продукції, шт.</i>	<i>Ціна за одиницю продукції, дол. США</i>	<i>Ставка роялті, %</i>
1	150	100	10,5
2	170	120	10,0
3	200	110	9,5
4	210	105	9,5
5	250	95	9,0
6	300	70	8,5
7	250	65	8,0

16. Визначте економічні ефекти для виробників, споживачів, державного бюджету та країни в цілому від запровадження тарифного мита, якщо при цьому ціна на внутрішньому ринку країни перевищує світову ціну на 50 грн., споживання зменшується з 7 до 8 тис. штук на рік, вітчизняне виробництво зростає з 2,5 до 4 тис. штук на рік.

17. Визначте економічні ефекти для виробників, споживачів, державного бюджету та країни в цілому від запровадження тарифного мита, якщо при цьому ціна на внутрішньому ринку країни перевищує світову ціну на 150 дол. США, споживання зменшується з 12 до 10 тис. штук на рік, вітчизняне виробництво зростає з 5 до 7 тис. штук на рік.

21. Італія впроваджує мито на експорт макаронних виробів у розмірі 15 дол. за тону. На основі даних, наведених у таблиці, розрахуйте наступні показники:

	Без мита	З митом
Світова ціна макаронів	170 дол. за 1 т	170 дол. за 1 т
Обсяг внутрішнього споживання	25 млн. т	35 млн. т
Обсяг внутрішнього виробництва	100 млн. т	85 млн. т

- А) вираш італійських споживачів від впровадження тарифу;
- Б) втрати італійських виробників від впровадження тарифу;
- В) розмір надходжень до державного бюджету від митних зборів;
- Г) чистий ефект від впровадження експортного мита на макаронні вироби для національного добробуту Італії.

18. Продавець – компанія Beta Pharmaceuticals (Індія) – здійснює поставку покупцю – ТОВ „Гарант” (Україна) – фармацевтичних препаратів у вигляді in-bulk – порошок для приготування розчину для ін’єкцій по 1 г у флакона № 500: цефтріаксону – 5000 флаконів за ціною – 0,461 дол. /флакон, цефазоліну – 40000 флаконів за ціною – 0,91 дол. США /флакон. Умовами поставки є СІР – Київ (Міжнародні правила „Інкотермс – 2020”). Ціна включає вартість товару, тари, пакування, маркування, страховка і доставки на зазначених умовах. Вага брутто – 1233 кг, вага нето – 1044 кг. Виклик інспектора на догляд товару в робочий час становить – 1 година. Ставка мита за кодом УКТ ЗЕД (3004209000) – 0%. Курс долара по відношенню до гривні в день митного оформлення, встановлений НБУ – 10,2 грн./дол. США.

Нарахувати митні платежі та збори згідно з законодавством України.

19. Комерційний банк продає імпортеру 20 тис. доларів США за швейцарські франки на форвардній основі з поставкою через три місяці при ставках LIBOR по долару 8%, по швейцарському франку – 5%. Курс-спот складає 2,5 франка за долар. Визначити форвардний курс угоди та вартість продажу.

20. Розрахувати ціну покупки опціону. Визначити дії суб’єкта і розрахувати його потенційний прибуток при купівлі опціону за наступними даними. Суб’єкт купує опціон пут на суму 150 тис. дол. США терміном на 3 місяці. Курс опціону дорівнює 26,50 грн./дол., а премія складає 50 грн. з кожної тисячі гривень. В день виконання угоди спот-курс може скласти 26,4 грн./дол. або 26,6 грн./дол.

21. Розрахувати ціну покупки опціону та потенційний прибуток при купівлі опціону за наступними даними. Суб’єкт купує опціон пут на суму 250 тис. євро терміном на 3 місяці. Курс опціону дорівнює 30,50 грн./євро., а премія складає 70 грн. з кожної тисячі гривень. В день виконання угоди спот-курс може скласти 30,44 грн./євро або 30,68 грн./євро.

22. Банк продає імпортеру 10 тис. дол. США на форвардній основі з поставкою через три місяці при ставках LIBOR по долару 6,5%, по канадському долару – 4,5%. Курс-спот складає 1,9 канадських доларів за долар. Визначити форвардний курс угоди та вартість продажу.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Кожен екзаменаційний білет комплексного держаного екзамену з економіки та комплексного державного екзамену з міжнародної економіки містить два блоки завдань:

- перший блок – теоретичне завдання (три теоретичні питання);
- другий блок – розрахункове завдання.

Відповіді під час державних екзаменів оцінюються за 100-бальною системою (від 0 до 100 балів).

Бали за окремими завданнями розподіляються наступним чином:

1-е теоретичне питання	2-е теоретичне питання	3-є теоретичне питання	Розрахункове завдання	Сума
25 балів	25 балів	25 балів	25 балів	100 балів

Оцінювання відповіді на теоретичне питання відбувається за наступними критеріями:

- 25-20 балів** теоретичне питання розкрито в повному обсязі, відповідь на питання викладено в логічній послідовності, зроблено правильні висновки;
- 19-15 балів** теоретичне питання розкрито майже в повному обсязі, але матеріал викладено в недостатній логічній послідовності або зроблені неправильні висновки;
- 14-10 балів** значна частина теоретичного питання не була висвітлена;
- 9-0 балів** більша частина питання не була висвітлена або питання повністю не розкрито.

Оцінювання розрахункового завдання відбувається за наступними критеріями:

- 25-20 балів** завдання розв'язане вірно, при цьому було пояснено суть та алгоритм використаного методу;
- 19-15 балів** завдання розв'язане вірно, однак були допущені помилки в поясненні отриманих результатів;
- 14-10 балів** у розрахунку економічних показників та трактуванні їх результатів допущено суттєві помилки;
- 9-0 балів** завдання виконано не вірно або не виконано взагалі.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Комплексний державний екзамен з економіки

1. Базилевич В. Д. Макроекономіка: [навч. посібник] / В. Д. Базилевич, Л. О. Баластрик. – К.: Атіка, 2002. – 368 с.
2. Бревнов А.А. Основы экономической теории: [учебное пособие. Издание второе]. – Х.: ООО «Одисей», 2006. – 512 с.
3. Бутук А. И. Макроэкономика: учеб. Пособие / А. И. Бутук. – К.: Знання, 2004. – 514 с.
4. Гальчинський А.С. Економічна теорія: [підручник] / А.С. Гальчинський, П.С. Єщенко, Ю.І. Палкін. – Вища школа, 2007. – 503 с.
5. Головінов О. М. Макроекономіка: навч. посібник / О. М. Головінов. – Донецьк: ДонДУЕТ, 2005. – 127 с.
6. Дзюбик С. Основи економічної теорії: [Навч. посібник] / С. Дзюбик, О. Ривак. – 2-ге вид. перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 491 с.
7. Дорнбуш Рудігер. Макроекономіка: [пер. з англ.] / Рудігер Дорнбуш, Стенли Фішер. – К.: Основи, 1996. – 814 с.
8. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. – Х.: Право, 2016. – 268 с.
9. Економічна теорія. Національна економіка: [Підручник] / за ред. В.М. Тарасевича. – Київ: Знання, 2012. – 270 с. (Вища освіта ХХІ століття).
10. Економічна теорія: Політекономія: [Підручник] / За ред. В.Д. Базилевича. – 8-ме вид., переробл. і доповн. – Київ: Знання, 2012. – 702 с.
11. Економічна теорія. Політекономія: [Підручник] / За ред. В.М. Тарасевича. – К.: «Знання», 2012. – 206 с.
12. Єщенко П.С. Сучасна економіка: Навчальний посібник / П.С. Єщенко, Ю.І. Палкін. – Київ: Вища школа, 2005. – 327 с.
13. Задоя А. А. Макроэкономика: учебник / А. А. Задоя, Ю. Е. Петруня. – К.: Знання, 2006. – 368 с.
14. Історія економіки та економічної думки: навч. посібник (модульний варіант) / Д.П. Богиня, Н.М. Краус, О.В. Манжура та ін. – Хмельницький: ХНУ, 2010. – 428 с.
15. Історія економічних вчень: [Підручник] / За ред. Тарасевича В.М., Петруні Ю.Є. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 352 с.
16. Касьяненко Л.М. Економічна теорія: [навч. посіб.] / Л.М. Касьяненко. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 224 с.
17. Ковальчук В.М. Історія економіки та економічної думки: [навч. посібник] / Ковальчук В.М. – К., 2008. – 647 с.
18. Литвин В. В. Макроекономіка: контрольні завдання для проведення семінарських занять для студентів економічних спеціальностей всіх форм навчання / В. В. Литвин, Л. В. Проданова. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2009. – 57 с.
19. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Аналітична економія. Принципи, проблеми і політика. Ч.2. Мікроекономіка / Пер. с англ. 13-го вид. С.Панчишина, О.Ватаманюка, З.Ватаманюка; Керівник проекту З.Ватаманюк. – Львів: Видавнича спілка «Просвіта», 1999. – 649с.
20. Макроекономіка: [навч. посібник] / за заг. ред. В.П.Решетило. (2-е вид., доповнене); Харк. нац. ун-т. міськ. госп-ва імені О.М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ імені О.М. Бекетова, 2013. – 224 с.
21. Макроекономіка та макроекономічна політика: навч. посібник / А.Ф. Мельник, Т.Л. Желтюк, О. В. Дугопольський, О. В. Панухник; наук. ред. А. Ф. Мельник. – К.: Знання, 2008. – 699 с.
22. Мікроекономіка: [навч. посібник] / А.Є. Ачкасов, І.А. Островський, С.Б. Тимофієва; Харк. нац. ун-т. міськ. госп-ва імені О.М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ імені О.М. Бекетова, 2012. – 248 с.
23. Мікроекономіка: [Підручник] / Кол. авторів під ред. Наливайка А.П. – К.: КНЕУ, 2010. – 510 с.
24. Мочерний С.В. Політична економія: [Навч. посібник] / С.В. Мочерний, Я.С. Мочерна. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2007. – 684 с.

25. Основи економічної науки: навч. посібник для самост. підгот. до курсов. екзамену та комплекс. держ. екзамену з економ. теорії / Н.П. Мацелюх [та ін.]; Нац. ун-т держ. податкової служби України. – К.: Центр учб. літ., 2015. – 324 с.
26. Основи економічної теорії: Підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л.С. Шевченко. – Х.: Право, 2008. – 448 с.
27. Панчишин С. М. Макроекономіка: навч. посібник / С. М. Панчишин. – К.: Либідь, 2002. – 616 с.
28. Політична економія. Курс лекцій: [навч. посіб.] / П.Ю. Буряк та ін.; за заг. ред. П.Ю. Буряка та О.Г. Гупала; Львів. держ. фін. акад. – Львів: Сполом, 2013. – 291 с.
29. Політична економія: [навчальний посібник] / За ред. д.е.н., проф. Г.І Башнянина і к.е.н., доц. Є.С. Шевчук. – Львів: „Новий Світ-2000”, 2004. – 480 с.
30. Савченко А. Г. Макроекономіка: підручник / А. Г. Савченко. – 2-ге вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2007. – 448 с.
31. Семененко В.М. Економічна теорія. Політекономія: [навч. посіб.] / В.М. Семененко, Д.І. Коваленко. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ: Центр навч. літ., 2011. – 428 с.
32. Семюелсон Пол А., Нордгауз Вільям Д. Мікроекономіка / Пер. з англ. С.Панчишина. – К.: Основи, 1998. – 676с.
33. Солонінко К. С. Макроекономіка: навч. посібник / К. С. Солонінко. – К.: ЦУЛ, 2002. – 320с.
34. Сучасні економічні теорії: 2-ге вид. перероб та доп. [Навч. посіб. для самостійної підготовки до курсового та комплексного державного екзамену з економічної теорії] / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко, М.М. Теліщук та ін. - К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 224 с.
35. Чепінога В.Г. Економічна теорія: [Підручник] / В.Г. Чепінога. – Київ: Юрінком Інтер, 2011. – 656 с.
36. Яковчук В. П. Історія економіки та економічної думки: [Навч. посіб.] / В.П. Яковчук, Ю.В. Богоявленська, С.В. Тищенко. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 476 с.

Комплексний державний екзамен з міжнародної економіки

1. Багрова І.В. Міжнародна економічна діяльність України / І.В. Багрова, О.О. Гетьман, В.Є.Власюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 384 с.
2. Балабанов К.В. Міжнародна економіка: [навчальний посібник] / К.В. Балабанов, О.В. Булатова, Ю.І. Чентуков. – Донецьк: Ноулідж, 2012. - 442 с.
3. Бойцун Н.Є. Міжнародні фінанси / Н.Є. Бойцун, Н.В. Стукало. – К.: ВД «Професіонал», 2005. – 336 с.
4. Булатова О.В. Міжнародні фінанси: [Навчальний посібник] / О.В. Булатова, Т.В. Марена. – Маріуполь: МДУ, 2013. – 504 с.
5. Булатова О.В. Регіональна складова глобальних інтеграційних процесів: [монографія] / О.В. Булатова. – Донецьк: Дон НУ, 2012. – 368с.
6. Глобальна економіка: [підручник] / за заг. ред.. Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник. – К.: КНЕУ, 2015. - 588с.
7. Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование: [монография] / Д. Лукьяненко, В. Колесов, А. Колот, Я. Столярчук и др.; под науч. ред. проф. Д. Лукьяненко, А. Поручника, В. Колесова. – К.: КНЭУ, 2013. – 466 с.
8. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: [Підручник] / О.П. Гребельник. – Київ: Центр учбової літератури, 2008. - 432 с.
9. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика: [навчальний посібник] / А.Р. Дунська. – К.: Кондор, 2013. – 688 с.
10. Зінь Е.А. Основи зовнішньоекономічної діяльності: [підручник] / Е.А. Зінь, Н.С. Дука. – К.: Кондор, 2009. - 432 с.
11. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон: монографія / за ред. Ю. Г. Козака. - Київ : Центр учбової літератури, 2016. - 240 с.
12. Зовнішньоторгівельні аспекти конкурентної політики України в умовах СОТ: [Монографія] / За заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т", 2008. - 309 с.
13. Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля: [Підручник] / Ю.Г. Козак; 5-е вид., випр. і доп. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 272 с.

14. Козак Ю. Г. Міжнародний маркетинг: навч. посібник / Ю. Г. Козак, О. В. Воронова, І. О. Уханова та інші; за ред. Ю. Г. Козака, С. Смичка, І. Л. Литовченко. - Київ-Катовіце: Центр учбової літератури, 2014. - 300 с.
15. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Н.Б. Даниленко. – 8-ме вид., перероб. і доп. – Київ: «Знання», 2011. – 470 с.
16. Лук'яненко Д.Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності / Д.Г. Лук'яненко. – К.КНЕУ, 2005. – 204 с.
17. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: [навчальний посібник] / За ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. - 824 с.
18. Михайлів З.В. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини: [Навч. посібник] / [З.В. Михайлів, З.П. Галатяк, Н.І. Горбаль]. – Львів: Видавництво Національного університету „Львівська політехніка”, 2004. – 244 с.
19. Міжнародна економіка: навчальний посібник / ред. С. В. Фомішин. – Львів: Новий Світ, 2012. – 448 с.
20. Міжнародна економіка: [підручник для ВНЗ] / за ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона; Міністерство освіти і науки України. – Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 559 с.
21. Міжнародна економіка: [підручник] / В.В. Білоцерківець, О.О. Завгородня, В.К. Лебедева, О.В. Золотарьова; за ред. А.О. Задої, В.М. Трасевича. – Київ: ЦУЛ, 2012. – 416 с.
22. Міжнародна економічна діяльність України [навч. посіб.] / С. В. Бестужева. – Х.: ХНЕУ, 2010. – 212 с.
23. Міжнародні економічні відносини. [Навч. посібник] / За ред. Ю.Г. Козака, М.А. Зайця. – Одеса: «ТОВ ПЛУТОН», 2016. – 352 с.
24. Міжнародні фінанси: [навч. посіб.] / за ред. Козака Ю.Г.; 5-те вид. перероб. та доп. – Київ – Катовіце.: Центр учбової літератури, 2014. – 348 с.
25. Міжнародний маркетинг: [Навчальний посібник з грифом МОНМС] / [Бабічева О.І., Буряк Р.І., Боняр С.М. та інші]. – Суми: ТД «Папірус», 2015. – 368 с.
26. Новак В.О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [Підручник] / В.О. Новак. – К.: Кондор, 2013. – 495 с.
27. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України / В.Є. Новицький. – К.: КНЕУ, 2003. – 948 с.
28. Рогач О.І. Світові фінанси: сучасні тенденції та перспективи розвитку: монографія / О.І. Рогач, О.В. Сніжко, З.О. Луцишин, І.І. Пузанов, В.І. Мазуренко; ред.: О. І. Рогач; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ, 2013. - 351 с.
29. Румянцев А.П. Міжнародна торгівля: [Навчальний посібник] / А.П. Румянцев, А.І. Башинська, І.М. Корнілова, Ю.В. Коваленко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.
30. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів / Є.В. Савельєв. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 504с.
31. Світова економіка: [навчальний посібник] / За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвінової. – К.: Центр учбової літератури, 2010. - 328 с.
32. Світова економіка: [Підручник] / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін. – К.: Либідь, 2007. – 640 с.
33. Циганкова Ц.М. Міжнародний маркетинг: [навч. посіб.] / Т.М. Циганкова. – К.: КНЕУ, 2005. – 236 с.
34. Шевчук В. О. Міжнародна економіка: теорія і практика: підручник / В. О. Шевчук. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 663 с.
35. Шемет Т.С. Міжнародні фінанси: [Підручник] / [За заг. ред. А.А. Мазаракі]. – К.: КНТЕУ, 2000. – 336 с.
36. Школа І. Міжнародні економічні відносини: [Підручник] / І. Школа, В. Козменко, О. Бабіченко. – Чернівці.: Книги – ХХІ, 2007. – 544 с.

